

УКРАЇНСЬКИЙ РЕВМАТОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

УКРАИНСКИЙ РЕВМАТОЛОГИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ • UKRAINIAN JOURNAL OF RHEUMATOLOGY

Науково-практичний журнал

№ 1 (59) — 2015

Засновник:

ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України»

Видавець ТОВ «МОРІОН»

Свідоцтво про державну реєстрацію

КВ № 17830-6680ПР від 04.02.2011 р.

Виходить 4 рази на рік. Видається з 2000 р.

№ 1 (59) 2015

Рекомендовано

Вченою радою ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України»

Протокол № 2 від 20.02.2015 р.

Головний редактор:

В.М. Коваленко

Заступники головного редактора:

Н.М. Шуба, О.П. Борткевич

Редакційна рада:

К.М. Амосова, Л.Г. Воронков, Т.І. Гавриленко, О.С. Гавриш, Г.В. Гайко, І.Ю. Головач, А.М. Гнилорібов, Л.Г. Гроппа, Г.В. Дзяк, В.М. Ждан, Є.Х. Заремба, М.Ф. Зіньковський, М.Г. Ілляш, Г.В. Книшов, В.М. Коваленко, М.О. Корж, В.М. Левенець, В.І. Медведь, Л.С. Мхітарян, В.З. Нетяженко, А.В. Петров, В.В. Поворознюк, Г.О. Проценко, А.В. Руденко, В.Г. Руденко, А.С. Свінціцький, О.В. Синяченко, Л.Л. Ситар, Є.Т. Скляренко, І.К. Следзевська, С.І. Сміян, М.Ф. Сорока, М.І. Швед, Р.І. Яцишин

Відповідальний секретар:

Ю.В. Білявська

Атестовано

Наказ МОНмолодьспорту України

№ 893 від 04.07.2013 р.

Адреса редакції:

03151, Київ, вул. Народного ополчення, 5

ДУ «Національний науковий центр

«Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска»

НАМН України»,

редакція «Українського ревматологічного журналу»

Тел.: (044) 275-66-22, 271-96-04

Факс: (044) 275-42-09

E-mail: uic@mbox.com.ua

Адреса видавця:

02140, Київ, просп. Бажана, 10А

Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)

E-mail: public@morion.kiev.ua

Internet: <http://www.morion.kiev.ua>

Підписано до друку 10.03.2015 р. Формат 60×84¹/₈.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 13,02. Обл.-вид.

арк. 14. Наклад 700 прим. Зам. № 15-028.

Видруковано у видавництві «Фенікс»

03067, Київ, вул. Шутова, 13Б

Оформити передплату за безготівковим

розрахунком можна у видавництві «МОРИОН»

Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)

Цілковите або часткове розмноження в будь-який

спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні,

допускається лише з письмового дозволу видавця

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів

несе рекламодавець. Знаком □ помічено

матеріали, що друкуються на правах реклами

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО

БІОТЕХНОЛОГІЧНІ ЛІКАРСЬКІ ПРЕПАРАТИ ТА БІОСИМІЛЯРИ:
ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ КЛІНІЦИСТАМ
ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ БІОСИМІЛЯРІВ

Т.В. Талаєва, Л.В. Дорошук, І.Г. Кудрявцева 3

ВПЛИВ БЛОКАТОРІВ ФНП- α НА РЕНТГЕНОЛОГІЧНЕ
ПРОГРЕСУВАННЯ ПРИ АНКІЛОЗИВНОМУ СПОНДИЛІТІ

*В.М. Коваленко, О.О. Гармш,
В.Г. Левченко, А.В. Романовський* 36

КЛІНІЧНІ НАСТАНОВИ

УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ ПЕРВИННОЇ,
ВТОРИННОЇ (СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ), ТРЕТИННОЇ
(ВИСОКОСПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ) МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ
ТА МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ «РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ»

ВЛАСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

ВПЛИВ КОМОРБІДНОСТІ ТА СИСТЕМНИХ ПРОЯВІВ
РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ І ПЕРЕНОСИМІСТЬ
ЛІКУВАННЯ СИНТЕТИЧНИМИ БАЗИСНИМИ ПРЕПАРАТАМИ

О.Б. Яременко, Г.М. Микитенко 28

КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У ЛІКУВАННІ ПРИ ГОНАРТРОЗІ
ПРОТИЗАПАЛЬНИМИ ПРЕПАРАТАМИ ЗАЛЕЖНО
ВІД МІНЕРАЛЬНОЇ ЩІЛЬНОСТІ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ

Н.М. Шуба, Т.М. Тарасенко 42

ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ГІАЛУРОНОВОЇ КИСЛОТИ
ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПРИ ОСТЕОАРТРОЗІ

В.М. Коваленко, О.П. Борткевич, Н.С. Бойчук 51

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ ПІАСКЛЕДІН® 300 У ЛІКУВАННІ
ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРОЗОМ: ДОВЕДЕНО В ДОСЛІДЖЕННЯХ,
ПІДТВЕРДЖЕНО ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ПРАКТИКОЮ

О.П. Борткевич 61

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛОКАЛЬНИХ ФОРМ ДИКЛОФЕНАКУ
В КУПІРУВАННІ БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ ПРИ ОСТЕОАРТРОЗІ

Є. Лук'ячук 95

ВПЛИВ АЛЬФАКАЛЬЦИДОЛУ НА МІЦНІСТЬ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ,
СИЛУ СКЕЛЕТНИХ М'ЯЗІВ ТА ЗАГОЄННЯ ПЕРЕЛОМІВ

Дайджест 105

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

ЯТРОГЕННИЙ ФАКТОР ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ,
ЗУМОВЛЕНИХ СПАДКОВОЮ СХИЛЬНІСТЮ

О.П. Бабуркіна, Б.І. Сіменач 55

ПОДАГРА — МУЛЬТИМОРБІДНА ПАТОЛОГІЯ

Н.М. Шуба, Т.Д. Воронова 72

ПРОФІЛАКТИКА ТРОМБОЕМБОЛІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ
У ПАЦІЄНТІВ ІЗ РЕВМАТИЧНИМИ ПОРОКАМИ СЕРЦЯ

Т.В. Гетьман 87

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

УРАЖЕННЯ СУГЛОБІВ ПРИ СИСТЕМНОМУ ВАСКУЛІТІ

О.В. Синяченко, М.В. Єрмолаєва, Є.Д. Єгудіна, Л.В. Седа 66

ОСОБЛИВОСТІ ІМУННИХ РЕАКЦІЙ У ХВОРИХ
ІЗ СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ

С.В. Федоров, Л.В. Глушко 84

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

АКРОМЕГАЛІЧНА АРТРОПАТІЯ: ЕПІДЕМІОЛОГІЯ,
ПАТОГЕНЕЗ, КЛІНІКА, ДІАГНОСТИКА ТА ПРОГНОЗ

В.Є. Кондратюк 99

ЛІКАРЮ-ПРАКТИКУ

РЕВМАТИЧНІ ПРОЯВИ ГЕМОГЛОБІНОПАТІЇ

*В.К. Казимирко, Л.М. Іваніцька, В.В. Кутувий, А.Г. Дубкова,
Т.С. Сілантьєва, Н.Я. Ремінна, М.В. Морушко* 108

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ГЕОРГІЮ ВІКТОРОВИЧУ ДЗЯКУ — 70! 112

СОДЕРЖАНИЕ

АКТУАЛЬНО

БИОТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ЛЕКАРСТВЕННЫЕ ПРЕПАРАТЫ И БИОСИМИЛЯРЫ: ЧТО НЕОБХОДИМО ЗНАТЬ КЛИНИЦИСТАМ ПРИ НАЗНАЧЕНИИ БИОСИМИЛЯРОВ
Т.В. Талаева, Л.В. Дорошук, И.Г. Кудрявцева 3

ВЛИЯНИЕ БЛОКАТОРОВ ФНО- α НА РЕНТГЕНОЛОГИЧЕСКОЕ ПРОГРЕССИРОВАНИЕ ПРИ АНКИЛОЗИРУЮЩЕМ СПОНДИЛИТЕ
В.Н. Коваленко, Е.А. Гармиш, В.Г. Левченко, А.В. Романовский 36

КЛИНИЧЕСКОЕ РУКОВОДСТВО

УНИФИЦИРОВАННЫЙ КЛИНИЧЕСКИЙ ПРОТОКОЛ ПЕРВИЧНОЙ, ВТОРИЧНОЙ (СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ), ТРЕТИЧНОЙ (ВЫСОКОСПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ) МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ И МЕДИЦИНСКОЙ РЕАБИЛИТАЦИИ «РЕВМАТОИДНЫЙ АРТРИТ»..... 9

СОБСТВЕННЫЕ НАБЛЮДЕНИЯ

ВЛИЯНИЕ КОМОРБИДНОСТИ И СИСТЕМНЫХ ПРОЯВЛЕНИЙ РЕВМАТОИДНОГО АРТРИТА НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПЕРЕНОСИМОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ СИНТЕТИЧЕСКИМИ БАЗИСНЫМИ ПРЕПАРАТАМИ
О.Б. Яременко, А.М. Микитенко 28

КЛИНИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫЙ ПОДХОД В ЛЕЧЕНИИ ПРИ ГОНАРТРОЗЕ ПРОТИВОВОСПАЛИТЕЛЬНЫМИ ПРЕПАРАТАМИ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ МИНЕРАЛЬНОЙ ПЛОТНОСТИ КОСТНОЙ ТКАНИ
Н.М. Шуба, Т.Н. Тарасенко 42

ПРИМЕНЕНИЕ ПРЕПАРАТОВ ГИАЛУРОНОВОЙ КИСЛОТЫ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ПРИ ОСТЕОАРТРОЗЕ
В.Н. Коваленко, О.П. Борткевич, Н.С. Бойчук 51

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРЕПАРАТА ПИАСКЛЕДИН 300 В ЛЕЧЕНИИ ПАЦИЕНТОВ С ОСТЕОАРТРОЗОМ: ДОКАЗАНО В ИССЛЕДОВАНИЯХ, ПОДТВЕРЖЕНО ЕВРОПЕЙСКОЙ ПРАКТИКОЙ
О.П. Борткевич 61

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛОКАЛЬНЫХ ФОРМ ДИКЛОФЕНАКА В КУПИРОВАНИИ БОЛЕВОГО СИНДРОМА ПРИ ОСТЕОАРТРОЗЕ
Е. Лукьянчук 95

ВЛИЯНИЕ АЛЬФАКАЛЬЦИДОЛА НА ПРОЧНОСТЬ КОСТНОЙ ТКАНИ, СИЛУ СКЕЛЕТНЫХ МЫШЦ И ЗАЖИВЛЕНИЕ ПЕРЕЛОМОВ
Дайджест 105

ВЗГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

ЯТРОГЕННЫЙ ФАКТОР ПРИ ЗАБОЛЕВАНИЯХ СУСТАВОВ, ОБУСЛОВЛЕННЫХ НАСЛЕДСТВЕННОЙ ПРЕДРАСПОЛОЖЕННОСТЬЮ
Е.П. Бабуркина, Б.И. Сименач 55

ПОДАГРА — МУЛЬТИМОРБИДНАЯ ПАТОЛОГИЯ
Н.М. Шуба, Т.Д. Воронова 72

ПРОФИЛАКТИКА ТРОМБОЭМБОЛИЧЕСКИХ ОСЛОЖНЕНИЙ У ПАЦИЕНТОВ С РЕВМАТИЧЕСКИМИ ПОРОКАМИ СЕРДЦА
Т.В. Гетьман 87

ОРИГИНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

ПОРАЖЕНИЕ СУСТАВОВ ПРИ СИСТЕМНОМ ВАСКУЛИТЕ
О.В. Синяченко, М.В. Ермолаева, Е.Д. Егудина, Л.В. Седая 66

ОСОБЕННОСТИ ИММУННОГО ОТВЕТА У БОЛЬНЫХ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ
С.В. Федоров, Л.В. Глушко 84

ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ

АКРОМЕГАЛИЧЕСКАЯ АРТРОПАТИЯ: ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, ПАТОГЕНЕЗ, КЛИНИКА, ДИАГНОСТИКА И ПРОГНОЗ
В.Е. Кондратиук 99

ВРАЧУ-ПРАКТИКУ

РЕВМАТИЧЕСКИЕ ПРОЯВЛЕНИЯ ГЕМОГЛОБИНОПАТИИ
В.К. Казимирко, Л.Н. Иваницкая, В.В. Кутовой, А.Г. Дубкова, Т.С. Силантьева, Н.Я. Ременная, Н.В. Морушко 108

СОБЫТИЯ И КОММЕНТАРИИ

ГЕОРГИЮ ВИКТОРОВИЧУ ДЗЯКУ — 70! 112

CONTENTS

TOPICAL

BIOTECHNOLOGICAL MEDICINAL PRODUCTS AND BIOSIMILARS: WHAT CLINICIANS SHOULD KNOW WHEN PRESCRIBING BIOSIMILARS
T.V. Talaeva, L.V. Doroshchuk, I.G. Kudriavtseva 3

THE INFLUENCE OF TNF- α INHIBITORS ON RADIOLOGICAL PROGRESSION IN ANKYLOSING SPONDYLITIS
V.N. Kovalenko, E.A. Garmish, V.G. Levchenko, A.V. Romanovskiy 36

CLINICAL GUIDELINES

UNIFIED CLINICAL PROTOCOL OF PRIMARY, SECONDARY (SPECIALIZED), TERTIARY (HIGHLY SPECIALIZED) MEDICAL CARE AND MEDICAL REABILITATION OF «RHEUMATOID ARTHRITIS» 9

OWN OBSERVATIONS

THE INFLUENCE OF COMORBIDITY AND EXTRA-ARTICULAR MANIFESTATIONS OF RHEUMATOID ARTHRITIS ON THE EFFICACY AND TOLERABILITY OF SYNTHETIC DISEASE MODIFYING ANTIRHEUMATIC DRUGS
O.B. Iaremenko, G.M. Mykytenko 28

CLINICAL INVESTIGATIONS

DIFFERENTIAL TREATMENT APPROACH KNEE OSTEOARTHRITIS ANTI-INFLAMMATORY DRUGS DEPENDING ON BONE MINERAL DENSITY
N.M. Shuba, T.N. Tarasenko 42

THE USE OF HYALURONIC ACID FOR THE TREATMENT OF OSTEOARTHRITIS
V.M. Kovalenko, O.P. Bortkevych, N.S. Boichuk 51

PIASCLEDIN® 300 EFFICACY IN THE MANAGEMENT OF OSTEOARTHRITIS: PROVED IN CLINICAL TRIALS, CONFIRMED BY EUROPEAN PRACTICE
O.P. Bortkevych 61

EFFICACY OF LOCAL DICLOFENAC IN REDUCING PAIN ASSOCIATED WITH OSTEOARTHRITIS
E. Lukianchuk 95

EFFECT OF ALFACALCIDOL ON BONE STRENGTH, SKELETAL MUSCLE FORCE AND FRACTURE HEALING
Daigest 105

OPINION

THE ROLE OF IATROGENIC FACTOR AT PATHOLOGIES CAUSED BY HEREDITARY PREDISPOSITION
E.P. Baburkina, B.I. Simenach 55

GOUT — MULTIMORBID PATHOLOGY
N.M. Shuba, T.D. Voronova 72

PREVENTION OF THROMBOEMBOLIC COMPLICATIONS IN PATIENTS WITH RHEUMATIC HEART DISEASE
T.V. Getman 87

ORIGINAL INVESTIGATIONS

AFFECTED JOINTS IN SYSTEMIC VASCULITIS
O.V. Syniachenko, M.V. Iermolaieva, E.D. Iegudina, L.V. Sedaia 66

THE FEATURES OF IMMUNE RESPONSE IN PATIENTS WITH HEART FAILURE
S.V. Fedorov, L.V. Glushko 84

REVIEWES

ACROMEGALIC ARTHROPATHY: EPIDEMIOLOGY, PATHOGENESIS, CLINICAL, DIAGNOSIS AND PROGNOSIS
V.E. Kondratiuk 99

FOR THE DOCTOR-PRACTITIONER

RHEUMATIC MANIFESTATIONS OF HEMOGLOBINOPATHIES
V.K. Kazimirko, L.N. Ivanietskaya, V.V. Kutovoy, A.G. Dubkova, T.S. Silantyeva, N.Y. Remennaya, N.V. Moryshko 108

EVENTS AND COMMENTS

GEORGI VIKTOROVICH DZYAK — 70! 112